

Sosyal Bilimler Dergisi / The Journal of Social Sciences

Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi, Yıl: 6, Sayı: 35, Mart 2019, s. 487-498

ISSN: 2149-0821 Doi Number: <http://dx.doi.org/10.16990/SOBIDER.4898>

Doç. Dr. Muamber YILMAZ

Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Temel Eğitim Bölümü,

muamberyilmaz@bartin.edu.tr

Öğr. Gör. Ömer Faruk KADAN

Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu, ofkadan@mku.edu.tr

ÖĞRETMEN ADAYLARININ MESLEĞE YÖNELİK TUTUMLARININ İNCELENMESİ (BARTIN ÜNİVERSİTESİ EĞİTİM FAKÜLTESİ ÖRNEĞİ)

Özet

Araştırmanın amacı öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının incelenmesidir. Araştırma 2015-2016 akademik yılında Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesinde Sınıf Eğitimi, Sosyal Bilgiler Eğitimi ve Matematik Eğitimi anabilim dallarının 4. sınıfında öğrenim gören 86 öğretmen adayı üzerinde yapılmıştır. Araştırma tarama modelindedir. Verilerin toplanmasında 34 maddeden oluşan 5’li likert tipi ölçme aracı kullanılmıştır. Elde edilen verilerin analizinde istatistiksel işlemlerden frekans, yüzde, bağımsız gruplar t-testi ve tek yönlü varyans analizi kullanılmıştır. Araştırma sonucunda öğretmen adaylarının mesleğe yönelik tutumları ile cinsiyet değişkeni arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olmadığı görülmüştür. Ayrıca öğretmen adaylarının öğrenim gördükleri anabilim dalları ile mesleğe ilişkin tutumları arasında anlamlı bir farklılık olmadığı tespit edilmiştir. Öğretmen adaylarının mesleğe ilişkin tutumlarına yönelik aldıkları, genel tutum puanının tutum seçeneklerinden “katılıyorum” seçeneğinde yer aldığı saptanmıştır. Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi öğretmen adaylarının mesleğe yönelik olumlu tutuma sahip oldukları belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen adayı, öğretmenlik mesleği, tutum.

**THE PROSPECTIVE TEACHERS' ATTITUDES TOWARDS THE
PROFESSION (BARTIN UNIVERSITY FACULTY OF EDUCATION
SAMPLE)**

Abstract

Aim of the study was to analyze the prospective teachers' attitudes towards teaching profession. The study was carried out with 86 prospective teachers studying as 4th graders at the departments of primary school teaching, social sciences teaching and mathematics teaching at Bartın University in 2015-2016 academic year. The research was in a survey model. A 5-point Likert scale with 34 items was conducted for data collection. For data analysis, frequency, percentage, independent samples t-test and one-way ANOVA were employed. It was found as a result of the study that there was no statistically significant difference between the prospective teachers' attitudes towards the profession and their genders. Additionally, no statistically significant difference was observed between the departments that the prospective teachers studied at and their attitudes towards the profession. The overall attitude score of the prospective teachers was at the option of "I agree". Therefore, it was concluded that the prospective teachers studying at Bartın University had positive attitudes towards teaching profession.

Keywords: Prospective teachers, teaching profession, attitude.

GİRİŞ

Öğrenme ve öğretme işi ilk insandan günümüze kadar devam eden bir süreç olduğu için öğretmenlik mesleği, bütün meslekler içerisinde en önemlisi ve en eski olanıdır. İnsanlık var olduğu müddetçe bu süreç devam edecektir. Bunun için ilk ve en büyük mesleğin öğretmenlik olduğu söylenebilir. (Çelikkaya, 1996; akt: Doğan, 2013).

Öğretmen, en genel tanımıyla öğrenmeye rehberlik eden, tutum ve davranışlarıyla her zaman öğrenciye model olan kişidir. Nitelikli eğitimin en önemli ögesi öğretmendir. Nitelikli öğretmenler ise ancak nitelikli eğitimle yetiştirilebilir. Erden (1998) Türkiye'nin gelişmiş ülkeler arasında kendine yer bulabilmesi için iyi yetişmiş, nitelikli insan kaynağına sahip olmak gerektiğini bunun ise ülkenin eğitim sistemi ile ilişkili olduğunu belirtmiştir. Eğitim sisteminin başarılı olmasının yetiştirilen öğretmenlerin niteliğine bağlı olduğunu ve öğretmenlik mesleğinin, sosyal, kültürel, ekonomik, bilimsel ve teknolojik boyutlara sahip, alanda özel ihtisas bilgi ve becerisini hedef alan akademik çalışma ve mesleki formasyon gerektiren, profesyonel statüde bir uğraşı olduğunu ifade etmiştir. (Akt: Doğan & Çoban, 2006).

Öğretmenlik statüsü yalnızca bilgi verme rolünü gerektirseydi, bu işi öğretim makineleri, televizyon, radyo vb. araçlarla yapmak mümkün olurdu. En azından, teknoloji yönünden gelişmiş ve teknoloji ötesine geçmiş toplumlarda öğretmen problemi kolayca çözülebilirdi. Oysa davranış bilimleri, bize öğrencinin, öğretmenin tutum ve davranışları ile şekillendiğini göstermektedir. Öğretmenlerin düşünceleri, tutumları, duygusal tepkileri, çeşitli alışkanlıkları öğrenciyi etkilemektedir. Çoğu zaman öğrenci, öğretmenin anlattığı konudan çok, konuya yaklaşımına dikkat etmekte ve olayları yorumlama biçiminden etkilenmektedir. Kısacası yeni kuşakların meydana gelmesinde şu faktörler rol oynamaktadır:

- Öğretim ortamı ve öğretim yolları
- Öğretilen konunun niteliği
- Beklenmedik durumlarda ortaya çıkan soru ve tepkilere karşı öğretmenin tutumu (Varış, 1988).

Başarılı öğretmenler, öğretim programlarının amaçlarında gösterilen özellikleri öğrencilere kazandıracak nitelikte öğretim yapanlardır. Bu tür öğretmenler genellikle etkili, kaliteli ya da nitelikli gibi sıfatlarla tanımlanırlar. Bir bakıma öğretmen, sorumluluğunun ciddiyetinden dolayı böyle olmak zorundadır. Öğretmenin toplumsal gelişme bakımından önemi dikkate alındığında şu özelliklere sahip olması gerekmektedir. Öğretmen kolaylıkla okuyup, yazıp, konuşabilmeli ve bu becerilerdeki hatalardan arınmalıdır. O, aynı zamanda öğrencilerinde gördüğü hataları da düzeltmeye çalışmalı, sağlıklı ve geliştirici bir disiplin anlayışına sahip olmalıdır. (Atalay, 2005).

Tutum, insanların her türlü duygusunu kapsar ve duyuşsal, bilişsel ve davranışsal öğelerden oluşur. Terzi ve Tezci (2007) 'ye göre tutuma ilişkin bu genel durum ele alındığında, öğretmen adaylarının yüksek düzeyde olumlu tutum geliştirmelerinin başarılarını da olumlu yönde etkileyeceğini ve bunun mesleği bilinçli olarak seçmiş olmalarını göstermesi bakımından önemli olduğunu, insanların sevmedikleri meslekleri yapmak zorunda kalmalarının en başta meslekteki başarılarını engelleyecek bir durumu belirttiğini dile getirmiştir.

Tutum, bir insana atfedilen ve onun bir psikolojik nesne ile ilgili duygu, düşünce ve davranışlarını düzenli bir şekilde oluşturan bir eğilim olarak tanımlanmaktadır (Kağıtçıbaşı, 1988; akt: Pehlivan, 2008). Tutum, bireylerin herhangi bir konuya ilişkin geçmişten günümüze kazandığı davranış tipidir. Kazanılan olumlu veya olumsuz deneyimler de tutumları belirler. Bu sebeple bireylerin davranış kazanımı sürecinde olumlu deneyimler, tutumlar edinmesi gereklidir. Tutumun şekillenmesinde çevre ve yaşantılar oldukça önemlidir (Karahan, 2018).

Gömleksiz (2004), öğretmenlerin mesleki yeterliklerinin, davranışlarının, değerlerinin, dünya görüşlerinin, sosyal eğitimlerinin ve mesleğe yönelik tutumlarının öğrencilerin davranışlarını ve bilgilerini etkilediğini ifade etmiştir. (Akt: İltter, 2009). Bir öğretmenin mesleğini başarılı bir şekilde devam ettirebilmesi için mesleğini sevmesi, mesleğinden doyum alması, mesleğine yönelik olumlu tutumlar geliştirmesi gerekir. Öğretmenlerin duyuşsal tepkileri, mesleklerine karşı geliştirdikleri tutum ve davranışlar önemlidir. Tümkaya (2005) öğretmenlerin kendilerinden beklenen görevleri iyi bir şekilde yerine getirmelerinin, öncelikle işlerini sevmeleri, iyi bir yaşam ve çalışma koşullarına sahip olmalarıyla mümkün olduğunu belirtmiştir. Çeliköz ve Çetin (2004), öğretmen adaylarının mesleklerine yönelik olumlu tutum geliştirmeleri halinde, öğretmen olduklarında görevlerini eksiksiz yerine getireceklerini, araştırmacı ve yaratıcı düşünmeyi geliştireceklerini, öğrencileri daha kolay motive edeceklerini, sözel veya sözel olmayan mesajlarını uyum içinde öğrencilere aktaracaklarını, zamanı etkili kullanacaklarını ve yeniliklere açık olacaklarını ifade etmişlerdir. (Akt: Doğan ve Çoban, 2009).

Bir ülkenin gelişip ilerlemesinde yetişmiş insan gücünün çok önemli bir yere sahip olduğu bilinmektedir. Bunun bilincinde olan ülkeler, eğitimin kalitesini artırmak için büyük çabalar sarf etmektedir. Bu çabalar, çoğunlukla öğretim programlarını iyileştirme, okul ve sınıf ortamının standartlarını yükseltme, öğrenme ortamında eğitim-öğretim teknolojilerinden etkili bir şekilde yararlanma, uygun öğretim yöntemleri geliştirme ve tüm bunları uygulayacak olan

öğretmenlerin eğitimi üzerinde yoğunlaşmaktadır. Eğitim fakülteleri yeniden yapılandıktan sonra öğretmen yetiştirmek için eğitim-öğretim programları yeniden şekillenmiştir. Bu şekillenme ile programda yer verilen dersler sayesinde öğrencilere alanlarında öğretimin nasıl yapılması gerektiği konusu ağırlık kazanmaya başlamıştır. Nitelikli öğretmen yetiştirmede öğretim programlarının yanı sıra eğitim fakültelerine gelen öğrencilerin kişilikleri, mesleklerine yönelik tutumları ve endişeleri de göz ardı edilmemelidir. (Kaya ve Büyükkasap, 2005).

Birçok meslekte olduğu gibi öğretmenlikte de mesleğe yönelik tutum, verimliliğin önemli etkenlerinden biridir. Bir toplumun geleceğini doğrudan belirleyen eğitim sisteminin en önemli ayağını oluşturan öğretmenlerin kendi mesleklerine yönelik tutumları, eğitim sürecinin kalitesini etkileyen önemli faktörlerdendir. Öğretmenlerin mesleklerine yönelik tutumlarının, sınıf içi faaliyetleri doğrudan etkilediği bilinmektedir. Ayrıca öğretmen, öğrenci ve idare gibi unsurlardan oluşan okul sisteminin uyumu da öğretmenlerin tutumlarından etkilenmektedir. (Nakip, 2015).

Öğretmen yetiştirmeden sorumlu olan eğitim fakültelerinde, öğretmen adaylarına sadece alan bilgisi değil öğretmenliğe ilişkin tutum ve davranışlar da kazandırılmaya çalışılmaktadır. Bu sebeple, alan bilgisiyle birlikte öğretmen adaylarının öğretmenliğe yönelik tutumlarının ölçülmesi de önem arz etmektedir. (Tanel, Şengören ve Tanel, 2007).

Öğretmen adaylarının belirlenmesinde öğretmenlik mesleğini seven ve isteyen adayların seçilmesi, nitelikli öğretmen yetiştirmenin ilk adımıdır denilebilir. Bu bağlamda, öğretmen yetiştiren kurumlarda öğrenim gören öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının incelenmesi ve ortaya çıkan sonuçlar çerçevesinde bu tutumlarının geliştirilmesi için gerekli tedbirlerin alınması elzemdir. Öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları en çok etkileyen faktörler; öğretmen adaylarının cinsiyetleri, öğrenim gördükleri programların türleri, öğrenim gördükleri sınıflar ve öğretmenlik mesleğini tercih etme sebepleri şeklinde sıralanabilir. Bunlara ilaveten, öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutum puanlarının öğrenim gördükleri kurumlardaki akademik başarıları da etkilemesi beklenen bir sonuç olarak düşünülebilir (Özder, Konedralı ve Zeki, 2010).

Öğretmenlik mesleği bu kadar önemliyken, bu mesleği icra edecek olan insanların eğitimlerine gereken titizlik gösterilmelidir. Çünkü öğretmen yetiştirmede gösterilecek hassasiyet öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını etkileyecektir. Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları, onların gelecekte yetiştirecekleri bireyleri ve dolayısıyla toplumu doğrudan etkileyecektir. Kelebek etkisiyle gerçekleşen bu durum en nihayetinde ülkenin gelecekteki kaderini belirleyecektir. Bu sebepledir ki, öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının sağlıklı bir şekilde belirlenmesi son derece önemlidir. Açık ve anlaşılır şekilde ortaya konan tutumlar geleceği yordama görevi üstlenirler (Çakmak, 2015).

Geleceğin dünyasını şekillendirecek bireyleri yetiştirecek kişiler öğretmenlerdir. Bu nedenle, öğretmen adaylarının çok iyi bir eğitimden geçmesi gerekmektedir. Öğretmenlik mesleğine yönelik olumlu tutum, öğretmen adaylarında olması gereken önemli özelliklerdendir. Öğretmen adaylarının bu özelliğe sahip olma düzeylerinin sorgulandığı bu araştırmada ayrıca, çeşitli değişkenlerin tutum üzerindeki etkisi belirlenmeye çalışılmıştır.

Araştırmanın Amacı

Araştırmanın amacı, öğretmen adaylarının mesleğe yönelik tutumlarını incelemektir. Araştırmada bu genel amaca ulaşmak için aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır.

1. Öğretmen adaylarının mesleğe yönelik tutumları cinsiyetlerine göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
- 2) Öğretmen adaylarının mesleğe yönelik tutumları, öğrenim gördükleri ana bilim dallarına göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?

YÖNTEM

Araştırmanın Yöntemi

Bu araştırma tarama modelindedir. Tarama modeli, geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımını ifade etmektedir. Araştırmaya konu olan olay, birey ya da nesne, var olduğu koşulları içinde olduğu gibi betimlenmeye çalışılır (Karasar, 2012).

Çalışma Grubu

Çalışma grubunu, 2015-2016 akademik yılı bahar döneminde, Bartın Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Sınıf Eğitimi, Sosyal Bilgiler Eğitimi ve Matematik Eğitimi ana bilim dallarında 4. sınıfta öğrenim gören 21 erkek ve 65 kadın olmak üzere toplam 86 öğretmen adayı oluşturmaktadır.

Veri Toplama Araçları

Çalışmada veri toplama aracı olarak Üstüner (2006) tarafından geliştirilen “Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği” kullanılmıştır. 5’li Likert tipinde olan bu ölçek, 34 maddeden oluşmaktadır.

Verilerin Çözümlemesi ve Analizi

Verilerin çözümlemesinde, frekans ve yüzdeler, aritmetik ortalama, standart sapma, bağımsız gruplar için t testi ve tek yönlü varyans analizi kullanılmıştır. Sonuçların yorumlanmasında 0,05 anlamlılık düzeyi temel alınmıştır.

BULGULAR

Araştırma sonucunda elde edilen bulgular tablolar halinde verilmiştir.

Ölçeğin uygulanması sonucunda elde edilen bulgular şu şekildedir:

Madde sınırlılıkları:

Tamamen Katılıyorum	4,20-5,00
Katılıyorum	3,40-4,19
Kararsızım	2,60-3,39
Katılmıyorum	1,80-2,59

Hiç Katılmıyorum 1.00-1,79

Tablo 1. Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlarının Cinsiyete Göre Bağımsız T-Testi Sonuçları

Cinsiyet	N	$\bar{X}$	S	df	T	p
Erkek	25	131.24	27.47	84	-	.108
Kadın	61	139.80	19.67		1.625	

Tablo 1’de verilen sonuçlara göre, öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları ile cinsiyet değişkeni arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır [$t_{(86)} = -1.625$; $p > .05$].

Tablo 2. Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlarının Öğrenim Gördükleri Anabilim Dallarna Göre Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Varyansın kaynağı	Kareler toplamı	df	Kareler toplamı	F	P
Gruplar arası	432.562	2	216.281	.425	.625
Gruplar içi	42223.961	83	508.722		
Toplam	42656.523	85			

Tablo 2 incelendiğinde, öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları ile öğrenim gördükleri anabilim dalları arasında anlamlı bir farklılık olmadığı anlaşılmaktadır [$F_{(2,82)} = 0.425$; $p > .05$].

Tablo 3. Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlarının Aritmetik Ortalaması ve Standart Sapması

	N	Min. puan	Max. puan	$\bar{X}$	S
Ölçeğin Tümü	86	1	5	4.03	.658

Tablo 3’teki veriler incelendiğinde öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının 1.00 ile 5.00 arasında değiştiği anlaşılmaktadır. Öğretmen adaylarının mesleğe yönelik tutum puanlarının aritmetik ortalamasının 4.03 olduğu görülmektedir. Bu ortalama ($\bar{X} = 4.03$), tutum seçeneklerinden “katılıyorum” seçeneği puan aralığında yer almaktadır. Buna göre öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının yüksek düzeyde (katılıyorum=3.40-4.19 puan aralığı) olduğu söylenebilir.

SONUÇ ve TARTIŞMA

Araştırmanın sonucunda öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının yüksek düzeyde olduğu ortaya çıkmıştır. Bu sonuç daha önceki çalışmalarla benzerlikler sergilemektedir. Tuncer ve Dikmen (2018), Durmuşçelebi, Yıldız ve Saygı (2017), Göktaş (2017), Bedel (2016), Nakip ve Özcan (2016), Karatekin, Merey ve Keçe (2015), Küçük Kılıç, Cihan ve Öncü (2015), Kartal ve Afacan (2012), Özder, Konedralı ve Zeki (2010), Pehlivan (2010) ve Temizkan (2008) yaptıkları çalışmalarda öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının genel olarak olumlu olduğunu tespit etmişlerdir. Diğer taraftan çalışmanın bu sonucu, Şahin ve Şahin (2017) ve Kahyaoğlu, Tan ve Kaya (2013) tarafından yapılan çalışmaların sonuçları ile farklılık göstermektedir. Zira ilgili çalışmalarda öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının düşük olduğu belirlenmiştir.

Bu çalışmada, öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları ile cinsiyet değişkeni arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir. Bu sonuç bazı çalışmaların (Bakaç ve Özen, 2017; Uyanık, 2017; Nakip ve Özcan, 2016; Küçük Kılıç, Cihan ve Öncü, 2015; Tunçeli, 2013; Demirtaş, Cömert ve Özer, 2011; Özder, Konedralı ve Zeki, 2010; Şahin-Taşkın ve Hacıömeroğlu, 2010; Bulut ve Doğar, 2006) sonuçlarıyla paralellik göstermektedir. Bununla birlikte, öğretmenlik mesleğine yönelik tutumların cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaştığını tespit eden bazı çalışmalar da (Durmuşçelebi, Yıldız ve Saygı, 2017; Şahin ve Şahin, 2017; Karatekin, Merey ve Keçe, 2015; Gökçe ve Sezer, 2012; Eraslan ve Çakıcı, 2011; Çetinkaya, 2009) bulunmaktadır.

Yapılan çalışmada ayrıca öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları ile öğrenim gördükleri anabilim dalları arasında anlamlı bir farklılık olmadığı belirlenmiştir. Bakaç ve Özen (2017), Durmuşçelebi, Yıldız ve Saygı (2017), Bademcioğlu, Karataş ve Alcı (2014), Recepoğlu (2013) ve Özkan (2012) da yaptıkları çalışmalarda benzer sonuca ulaşarak, öğretmenlik mesleğine yönelik tutum ile öğrenim görülen bölüm arasında anlamlı bir fark olmadığını öne sürmüşlerdir. Diğer taraftan; Bahadır ve Tuncer (2017), Gökçe ve Sezer (2012), Kartal ve Afacan (2012), Eraslan ve Çakıcı (2011) ve Kaplan ve İpek (2002) yaptıkları çalışmalarda öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarında, öğrenim görülen bölüme göre anlamlı bir farklılık olduğu sonucuna varmışlardır.

Bu araştırma, Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi örneklemiyle sınırlı olsa da daha önce bu örneklem üzerinde öğretmenlik mesleğine yönelik tutum araştırması yapılmaması bakımından önem arz etmektedir. Bununla birlikte, öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını cinsiyet ve öğrenim görülen bölüme göre değerlendirmesi de çalışmanın katkıları arasında yer almaktadır. İleride bu alanda yapılacak olan çalışmaların, daha kapsamlı bir örneklem ile ve daha farklı değişkenlere göre yapılması önerilmektedir.

EXTENDED SUMMARY

Introduction

Teaching profession is the most important and the oldest among other professions since learning and teaching has been an existing process since the first human beings. This process will continue as long as people exist. That is why, it is possible to express that teaching is the first and the biggest profession. Teacher, in the broadest description, is the person guiding learning and the one always being a model for the students. The most prominent element of

qualified education is teacher while qualified teachers can only be trained through a qualified education. Erden (1998: 27) stated that Turkey needs to have well-trained and qualified human source in order to be a developed country, and this is related to its education system. He also suggested that education system's success is dependent on quality of the teachers, and teaching is a profession which has social, cultural, economic, scientific and technological aspects. Moreover, teaching is a profession that requires academic studies and professional formation which aims special knowledge and skills. Students' achievement is directly related to teachers' attitudes in the classroom.

Attitude includes all kinds of feeling and consists of affective, cognitive and behavioral elements. According to Terzi and Tezci (2007) expressed that high positive attitude levels of prospective teachers affect their achievement positively, and this is important sign for showing that they have chosen this profession consciously. Additionally, they claimed that teachers' being obliged to do the jobs that they do not like is a condition that prevents their professional success.

Attitude was described as a disposition which is referred to an individual, and which forms his feelings, thoughts and behaviors about a psychological object regularly (Kağıtçıbaşı, 1988; as cited in Pehlivan, 2008: 152). Attitude is a type of behavior that individuals gain about a topic from past to present. Positive or negative experiences gained shape attitudes, too. Therefore, individuals need to have positive experiences and attitudes in the process of gaining a behavior. Environment and experiences are quite significant in formation of attitude (Karahan, 2018: 67).

A teacher should love his/her profession, become satisfied with his/her profession and develop positive attitudes regarding the profession to sustain teaching successfully. Hence, the prospective teachers' attitudes towards the profession were analyzed in this study.

Methodology

This study was in survey model. Survey model is describing a situation existing or existed before as it is. The event, individual or object discussed is tried to be described as it is (Karasar, 2012: 77). The study was carried out with 86 prospective teachers (21 males and 65 females) studying as 4th graders at the departments of primary school teaching, social sciences teaching and mathematics teaching at the Faculty of Education of Bartın University in 2015-2016 spring term. "The Scale of Measuring Attitudes towards Teaching Profession" developed by Üstüner (2006) was employed as data collection tool. This 5-point Likert scale consisted of 34 items. Frequency and percentages, mean, standard deviation, independent samples t-test and one-way ANOVA were used for data analysis. 0,05 significance level was admitted as baseline.

Findings

As a result of the study, it was found that there was no statistically significant difference between the prospective teachers' attitudes towards the profession and their genders. Furthermore, no significant difference was observed between the departments that the prospective teachers studied at and their attitudes towards teaching profession. The overall attitude score of the prospective teachers was at the option of "I agree". Therefore, it was concluded that the prospective teachers studying at Bartın University had positive attitudes towards teaching profession.

Conclusion and Discussion

It was found as a result of the study that the prospective teachers' attitudes towards teaching profession were high. This finding shares similarities with the previous studies. Similarly, Tuncer and Dikmen (2018), Durmuşçelebi, Yıldız and Saygı (2017), Göktaş (2017), Bedel (2016), Nakip and Özcan (2016), Karatekin, Merey and Keçe (2015), Küçük Kılıç, Cihan and Öncü (2015), Kartal and Afacan (2012), Özder, Konedralı and Zeki (2010), Pehlivan (2010) and Temizkan (2008) revealed in their studies that the prospective teachers' attitudes towards teaching profession were high in general. On the other hand, this finding is different from the result of the studies carried out by Şahin and Şahin (2017) and Kahyaoğlu, Tan and Kaya (2013). In these studies, it was claimed that the prospective teachers' attitudes towards teaching were low.

In the current study, it was revealed that there was no statistically significant difference between the prospective teachers' attitudes towards teaching profession and their genders. This finding is similar to the result of several studies (Bakaç and Özen, 2017; Uyanık, 2017; Nakip and Özcan, 2016; Küçük Kılıç, Cihan and Öncü, 2015; Tunçeli, 2013; Demirtaş, Cömert and Özer, 2011; Özder, Konedralı and Zeki, 2010; Şahin-Taşkın and Hacıömeroğlu, 2010; Bulut and Doğar, 2006). Whereas there are some studies claiming that attitudes towards teaching profession vary with gender (Durmuşçelebi, Yıldız and Saygı, 2017; Şahin and Şahin, 2017; Karatekin, Merey and Keçe, 2015; Gökçe and Sezer, 2012; Eraslan and Çakıcı, 2011; Çetinkaya, 2009).

Additionally, it was found in the present study that no significant difference was observed between the departments that the prospective teachers studied at and their attitudes towards teaching profession. Bakaç and Özen (2017), Durmuşçelebi, Yıldız and Saygı (2017), Bademcioğlu, Karataş and Alcı (2014), Receptoğlu (2013) and Özkan (2012) also suggested in their studies that there were no significant difference between attitudes towards teaching profession and departments studied at. On the contrary, Bahadır and Tuncer (2017), Gökçe and Sezer (2012), Kartal and Afacan (2012), Eraslan and Çakıcı (2011) and Kaplan and İpek (2002) concluded in their studies that there were significant difference between the prospective teachers' attitudes towards teaching and the departments they studied at.

Although this study is limited to the sample of Bartın University, it is important that with this sample, it is the first to analyze attitudes towards teaching. Moreover, the study contributes to the area of education in that it analyzed the prospective teachers' attitudes by their genders and departments they studied at. It is suggested that new studies be carried out with different samples and different variables.

KAYNAKLAR

- Atalay, C. (2005). Öğretmen liselerindeki öğrencilerin kişilik özellikleri ve öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları arasındaki ilişkiler. *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- Bademcioğlu, M., Karataş, H. ve Alcı, B. (2014). The investigation of teacher candidates' attitudes towards teaching profession (Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarına yönelik inceleme). *Educational Research Association - The International Journal of Educational Researchers*, 5(2), 16-29.

- Bahadır, F. ve Tuncer, M. (2017). Öğretmen adaylarının bilimsel araştırma öz-yeterlikleri ve öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları açısından değerlendirilmesi. *Turkish Studies*, 12(17), 55-72.
- Bakaç, E. ve Özen, R. (2017). Pedagojik formasyon öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik öz-yeterlik inançları ile tutumları arasındaki ilişki. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 25(4), 1389-1404.
- Bedel, E. F. (2014). Exploring academic motivation, academic self-efficacy and attitudes toward teaching in pre-service early childhood education teachers. *Journal of Education and Training Studies*, 4(1), 142-149.
- Bulut, H. ve Doğar, Ç. (2006). Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine karşı tutumlarının incelenmesi. *Erzincan Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8(1), 13-27.
- Çakmak, S. (2015). Anadolu Öğretmen Lisesi Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğine Karşı Tutumlarının İncelenmesi. *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Trabzon.
- Çetinkaya, Z. (2009). Türkçe öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarının belirlenmesi. *İlköğretim Online*, 8(2), 298-305.
- Demirtaş, H., Cömert, M. ve Özer, N. (2011). Öğretmen adaylarının öz-yeterlik inançları ve öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları. *Eğitim ve Bilim*, 36(159), 96-110.
- Doğan, S. (2013). Sınıf Öğretmenlerinin Öz Yeterlik Algısı ve Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlarının İncelenmesi. *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzincan.
- Doğan, T. ve Çoban, A. E. (2009). Eğitim fakültesi öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları ile kaygı düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Eğitim ve Bilim*, 34(153), 157-168.
- Durmuşçelebi, M., Yıldız, N. ve Saygı, E. (2017). Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarının bazı değişkenler açısından incelenmesi. *Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, 7(12), 8-32.
- Eraslan, L. ve Çakıcı, D. (2011). Pedagojik formasyon programı öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 19(2), 427-438.
- Gökçe, F. ve Sezer, G. O. (2012). Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları (Uludağ Üniversitesi örneği). *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 25(1), 1-23.
- Göktaş, Z. (2017). Beden eğitimi ve spor öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 10(51), 1288-1295.
- İlter, İ. (2005). Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumlarının Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi. *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*. Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Elazığ.

- Kahyaoglu, M., Tan, Ç. ve Kaya, M. F. (2013). İlköğretim öğretmen adaylarının öğrenme stilleri ve öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 10(21), 225-236.
- Kaplan, A. ve İpek, A. S. (2002). Matematik öğretmenliği adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının incelenmesi. *Eğitim ve Bilim*, 27(125), 69-73.
- Karahan, B. Ü. (2018). Okumaya yönelik tutum ölçeği: Ölçek geliştirme çalışması. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 26(1), 67-73.
- Karasar, N. (2012). *Bilimsel araştırma yöntemi (24. baskı)*. Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Karatekin, K, Merey, Z. ve Keçe, M. (2015). Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları. *YYÜ Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12(1), 70-96.
- Kartal, T. ve Afacan, Ö. (2012). Pedagojik formasyon eğitimi alan öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarının incelenmesi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12(24), 76-96.
- Kaya, A. ve Büyükkasap, E. (2005). Fizik öğretmenliği programı öğrencilerinin profilleri, öğretmenlik mesleğine yönelik tutum ve endişeleri: Erzurum örneği. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 13(2), 367-380.
- Küçük Kılıç, S. Cihan, H. ve Öncü E. (2015). Beden eğitimi öğretmen adaylarının biliş ötesi öğrenme stratejileri, akademik öz-yeterlikleri ve öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları. *Hacettepe Spor Bilimleri Dergisi*, 26(3), 77-89.
- Nakip, C. (2015). Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik öz-yeterlik inançları ile öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları arasındaki ilişki. *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*. Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bolu.
- Nakip, C. ve Özcan, G. (2016). Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik öz-yeterlik inançları ile öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları arasındaki ilişki. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12(3), 783-795.
- Özder, H., Konedraı, G. ve Zeki, C. P. (2010). Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi*, 16(2), 253-275.
- Özkan, H. H. (2012). Öğretmenlik formasyon programındaki öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarının incelenmesi (SDÜ örneği). *Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 13(2), 29-48.
- Pehlivan, K. B. (2010). Öğretmen adaylarının öğrenme stilleri ve öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları üzerine bir çalışma. *İlköğretim Online*, 9(2), 749-763.
- Pehlivan, K. B. (2008). Sınıf öğretmeni adaylarının sosyo-kültürel özellikleri ve öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları üzerine bir çalışma. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 4(2), 151-168.
- Şahin, C. ve Şahin, S. (2017). Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları, öz-yeterlik inançları ve öğrenciyi tanıma düzeyleri. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 15(2), 224-238.

- Şahin-Taşkın, Ç. ve Hacıömeroğlu, G. (2010). İlköğretim bölümü öğretmen adaylarının mesleğe yönelik tutumları: Nitel ve nicel verilere dayalı bir inceleme. *İlköğretim Online*, 9(3), 922-933.
- Tanel, R., Şengören, S. K. ve Tanel, Z. (2007). Fizik öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarının farklı değişkenler açısından incelenmesi. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2(22), 1-9.
- Temizkan, M. (2008). Türkçe öğretmeni adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları üzerine bir araştırma. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 6(3), 461-486.
- Terzi, A. R. ve Tezci, E. (2007). Necatibey Eğitim Fakültesi öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 52(52), 593-614.
- Tuncer, M. ve Dikmen, M. (2018). Öğretmen adaylarının bilgi okuryazarlık öz-yeterlikleri ve mesleğe yönelik tutumları. *Akademik Bakış Dergisi*, 66, 310-325.
- Tunçeli, H. İ. (2013). Öğretmen adaylarının iletişim becerileri ile öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları arasındaki ilişkinin incelenmesi (Sakarya Üniversitesi örneği). *Pegem Eğitim ve Öğretim Dergisi*, 3(3), 51-58.
- Tümkaya, S. (2005). Öğretmenlerin sınıf içi disiplin anlayışları ve tükenmişlikle ilişkisi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi*, 11(4), 549-568.
- Uyanık, G. (2017). Sınıf öğretmeni adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi: Boylamsal bir araştırma. *Karaelmas Journal of Educational Sciences*, 5, 196-206.
- Üstüner, M. (2006). Öğretmenlik mesleğine yönelik tutum ölçeğinin geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi*, 45, 109-127.
- Vanş, F. (1978). *Eğitimde program geliştirme (teori ve teknikleri)*. Ankara: Ankara Üniversitesi Yayınları.